

1.

Sahabi ravilere göre sınıflandırılarak yazılan hadis kitaplarındandır. Eserde, İslam'a giriş tarihleri esas alınarak önce Aşere-i mübeşşere'nin, sonra Ehl-i beyt, Hâşimoğulları, Mekkeli, Medineli, Kûfeli, Basralı ve Suriyeli sahabilerin, sonunda da hanım sahabilerin naklettikleri hadisler isimlerinin altında sıralanmıştır. Türünde akla ilk gelen ve bu türün günümüze ulaşan en meşhur eseri olarak bilinmektedir. 1000 civarında sahabiden nakledilen 27.500'den fazla hadis ihtiva etmektedir. Sadece sahih hadis derlemek amacıyla yazılmadığı için eserde hasen ve zayıf rivayetler de yer almıştır.

Parçada bahsedilen ve Kütüb-i Tis'a içerisinde yer alan eser ve bu eserin müellifi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) es-Sünen/ Dârimî
- B) el-Câmiu's-Sahih/Müslim
- C) el-Câmiu's-Sahih/ Buhârî
- D) el-Muvatta'/ Mâlik b. Enes
- E) el-Müsned/ Ahmed b. Hanbel

2.

Sünen türü eserler için verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Fıkıh ilminin konuları esas alınarak bölümlere ayrılır.
- B) Genellikle 'merfu' adı verilen hadis rivayetleri bulunur.
- C) Dinin bütün yönleri ile ilgili konuların tamamını kapsar.
- D) Bazen ahlak konusuyla ilgili hadislerle de yer verilmiştir.
- E) İbadetler, muamelat ve suçlara verilecek cezalarla ilgilidir.

3.

Tedvin ilk üç asırda büyük ölçüde tamamlanmış, tasnif faaliyetleri ise yeni ve farklı bir takım türler meydana getirmek suretiyle hızlı bir şekilde gelişmiş ve devam etmiştir. İlk üç asırda derlenen hadisler ve yazılan eserler, hicri 4. asırdan itibaren bir yandan okunup rivayet edilirken, diğer yandan sened, ravi, rivayet, metin ve içerik açısından incelenmeye başlanmıştır. Bu incelemeler neticesinde çok farklı yeni birtakım çalışmaların ortaya çıktığı bilinmektedir. Bu çalışmalardan biri de, bir hadisin veya bir hadis kitabında yer alan rivayetlerin kelime ve kavramlarını açıklamak, anlaşılması zor yerlerini izah etmek, i'rabını belirtmek, hadisten çıkan hükümlere yer vermektir. Hadislerde bu şekilde açıklama ilk defa Hz. Peygamber tarafından yapılmış, onun bazı sözlerini anlamayan ashabın sorularına verdiği cevaplar ilk örneklerini teşkil etmiştir. Bir mecliste, "Kardeşine zalim de olsa mazlum da olsa yardım et" demesi üzerine sahabiler zalime nasıl yardım edeceklerini sormuşlar, Resûl-i Ekrem de onun zulüm yapmasına engel olmanın kendisine yardım sayılacağını söyleyerek bu sözünü açıklamıştır (Tirmizî, "Fiten", 68). Yine bir defasında, kalbinde zerre kadar kibir bulunan kimsenin cennete giremeyeceğini bildirdiğinde bazı sahabiler güzel giyinmeyi herkesin arzu ettiğini söylemişler, Resulullah da Allah'ın (c.c.) güzel olduğunu, güzeli sevdiğini belirterek sözünde geçen kibirden maksadın hakkı kabul etmemek ve onu küçümsemek olduğunu ifade etmiştir (Müslim, "İmân", 147).

Paragrafla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Paragrafta hadislerin şerh edilmesinden bahsedilmektedir.
- B) Hadislerin şerh edilebilmesi için tek yol soru sorulmasıdır.
- C) Hicri 4. asırdan itibaren hadisler birçok yönden sorgulanmıştır.
- D) Tedvin faaliyeti sonrasında farklı türde hadis eserleri oluşturulmuştur.
- E) Hz. Muhammed (s.a.v.), sözlerinin doğru anlaşılması için gayret göstermiştir.

4.

- I. Nesâî/es-Sünen
- II. Dârimî/es-Sünen
- III. Ebu Dâvûd/es-Sünen
- IV. Mâlik b. Enes/el-Muvatta'
- V. Ahmed b. Hanbel/el-Müsned

Yukarıdaki eserlerden hangileri Kütüb-i Tis'a'da yer alıp Kütüb-i Sitte'de yer almayan eserlerdir?

- A) I - II - III
- B) I - III - IV
- C) II - III - IV
- D) II - IV - V
- E) III - IV - V

5.

- I. Sünen
- II. Müsned
- III. Muvatta'

Kütüb-i Tis'a içerisinde yer alan yukarıdaki eserlerden hangisi/hangileri aynı zamanda hadis kitabı türüne verilen addır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

6.

Bütün hadislere ulaşma imkânının ortaya çıktığı hicri 3. asırda bazı âlimler hadisler üzerinde ciddi araştırmalar yapmış, bu konuda uzmanlaşmış ve sahih rivayetleri içeren, ayrıca herkes tarafından kabul gören hadis eserleri meydana getirmişlerdir. Bunların en itibar edilenleri sonradan Kütüb-i Sitte (altı temel hadis kitabı) adıyla meşhur olan eserlerdir. Bu altı eseri derleyen âlimlere de "eimme-i sitte" denir. Kütüb-i Sitte içerisinde, daha sonra "kütüb-i erbaa" diye anılacak olan, es-Sünen isimli dört eser bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu dört eseri yazan muhaddislerden biri değildir?

- A) Nesâî
- B) Tirmizî
- C) İbn Mâce
- D) Ebu Dâvûd
- E) İmam Mâlik

7.

Hadisler ilk iki asırda umumiyetle sahih-zayıf ayırımı yapılmadan tasnif edilmiş, sadece sahih hadisleri toplayan eserler ise III. (IX.) yüzyılda Buhârî ve Müslim tarafından kaleme alınmıştır. Hem Sahih-i Buhârî hem de Sahih-i Müslim'de yer alan hadisler Kur'an-ı Kerim'den sonra en sahih metinler kabul edilmiştir. Buhârî ve Müslim'in üzerinde ittifak ettiği hadisler özel olarak isimlendirilmiştir.

Parçada bahsedilen özel isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şeyhayn
- B) Sahihayn
- C) Kütüb-i Sitte
- D) el-Câmiu's-Sahih
- E) Müttefekun aleyh

8.

I ve II. (VII-VIII.) yüzyıllarda hadislerin genellikle sahihi ile zayıfını aynı eserde tasnif etme geleneği hâkim olduğundan Buhârî ile Müslim'in sadece sahih hadisleri derleyen çalışmaları hadis tarihinde bir dönüm noktası teşkil etmiştir. Onların meydana getirdiği el-Câmi' u's-sahih adlı eserleri ümmetin tamamına yakını tarafından Kur'ân-ı Kerîm'den sonra en sahih kitaplar diye kabul edilmiştir. Bu iki eserde yer alan hadisler sahihin en yüksek derecesini oluşturmuştur. Hadis ilmine yaptıkları büyük katkı ve tasnif ettikleri bu eserler sebebiyle Buhârî ile Müslim muhaddisler arasında büyük itibar görmüştür.

Hadis ilminde otorite olan bu iki âlim için hangi tabir kullanılmıştır?

- A) Ravi
- B) Sahihân
- C) Şeyhayn
- D) Muhaddis
- E) Müttefekun aleyh

9.

Çok hadis rivayet eden sahabilerden Ebu Hüreyre şöyle der: “Muhacir kardeşlerimiz pazarda ticaretle, Ensar ise bahçelerinde iş güçle uğraşırken, Ebu Hüreyre karın tokluğuna Peygambere hizmet ediyor, onların bilmediklerine de şahit oluyordu.” (Buhârî, İlim, 42.)

Ebu Hüreyre'nin değerlendirmesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Sahabenin hadis bilgisi farklı derecededir.
- B) Muhacirler, maddi olarak Ensar'a yük oluyorlardı.
- C) Ebu Hüreyre, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) kölesidir.
- D) Ebu Hüreyre, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) sırdaşı idi.
- E) Ebu Hüreyre, Hz. Muhammed'e (s.a.v.) şahitlik yapmıştır.

10.

Peygamber Efendimiz devrinde Ashab-ı Kirâmdan bir kısmı Resul-i Ekrem'in yanından ayrılmadığı için çok hadis duyma imkânı bulmuş, bir kısmı ise işiyle gücüyle meşgul olmuş ve Efendimizle ancak zaman zaman görüşebilmiştir. Az görüşenler haliyle daha az hadis duymuş ve öğrenmiş, ancak bunlar da eksiklerini diğer sahabilerden öğrenerek telafi etmiştir. Hz. Ömer ise Ensar'dan olan komşusu İtbân b. Mâlik ile ilgili olarak şunu anlatır: “Ensâr'dan bir komşum ile beraber Benî Ümeyye b. Zeyd yurdunda oturuyordum. Burası Medine'nin Avâlî bölgesinde idi. Resulullah'ın yanına nöbetleşe gelirdik. Bir gün o gelir, bir gün de ben gelirdim. Ben geldiğim zaman o gün vahiy ve başka ne duyarsam haberini komşuma iletirdim. O da geldiği zaman böyle yapardı.”

Paragrafa göre sahabe ile ilgili;

- I. Hadis öğrenme konusunda gayretliydi.
- II. Hadislerin nakledilmesine katkı sağlıyorlardı.
- III. İklim dolayısıyla nöbetleşe çalışmayı seviyorlardı.

ifadelerinden hangisi/hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

11.

Peygamberimiz döneminde hadis müzakere işi daha çok Mescid-i Nebevî'de bulunan bir bölümde yapılırdı. Mescid inşa edildikten sonra ayrılan bu bölümde, kalacak yeri olmayanlar barınır ve ilimle meşgul olmak isteyenler de bunlara katılırdı. Sahabilerin bir kısmının devamlı, bir kısmının da geçici olarak kaldığı bu yerde, Kur'an, akaid ve yazı öğretimi yanında hadis müzakereleri de yapılırdı.

Parçada bahsedilen yerde kalan sahabeye verilen özel isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ensar
- B) Muhacir
- C) Muhaddis
- D) Ashab-ı Suffe
- E) Aşare-i mübeşşere

12.

Özellikle İslam'ın ilk dönemlerinde yazı çok yaygın olmadığı ve ashabın büyük bir kısmı okuma yazma bilmediği için Peygamber Efendimiz Kur'an-ı Kerim'i yazı bilen vahiy kâtiplerine yazdırmış, hadislerin ezberlenmesini istemiş; ancak onların yazılmasına müsaade etmemiştir. Okuryazar sahabiler çoğaldıktan ve yazı da yaygınlaştıktan sonra hadislerin yazılmasını serbest bırakmış, zaman zaman bizzat kendisi de yazım için emir vermiştir. Genç sahabilerden Abdullah b. Amr b. Âs hadis yazmak için Peygamber Efendimizden izin istemiş, izin verilmesi üzerine duyduğu hadisleri yazarak bir nüshada bir araya getirmiştir. Abdullah, topladığı bu hadisleri bir sandıkta dikkatle korur ve kendisini hayata bağlayan şeylerin başında yazdığı bu hadislerin geldiğini söylerdi. Hatta kendisine yöneltilen bazı soruların cevabını da yazdığı hadislere bakarak verirdi.

Paragrafta bahsedilen nüshaya verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) es-Sahîfe

B) es-Sanduka

C) el-Câmi‘u's-sahih

D) es-Sahîfetü's-Sâdika

E) es-Sahîfetü's-Sahih

13.

Hadis yazan bazı sahabiler derledikleri hadisleri küçük çaplı not defterlerine kaydetmiş, bu notlardaki hadisler sözlü veya yazılı olarak talebelere, bunlar yoluyla da sonraki dönemin büyük kitaplarına intikal etmiştir. Fakat bu notlar zaman içinde çeşitli sebeplerle kaybolmuştur.

Paragrafta bahsedilen notlara özel olarak ne isim verilmiştir?

A) Câmi'

B) Sahîfe

C) Sünen

D) Muvatta'

E) Musannef

14.

I. Câmi'

II. Sünen

III. Müsned

IV. Mu'cem

V. Muvatta'

Yukarıdakilerden hangileri konu gözetilmeden yazılan eserlerden değildir?

A) I - II

B) I - III

C) II - III

D) III - IV

E) IV - V

15.

Hadisleri, sahabi ravilerine göre sınıflandırarak yazılmış hadis kitapları da bulunmaktadır. Bu kitaplarda hadisler; Ehâdisü Ebî Bekr (Hz. Ebu Bekir'in hadisleri), Ehâdisü Ömer (Hz. Ömer'in hadisleri) ve Ehâdisü Osman (Hz. Osman'ın hadisleri) şeklinde açılan başlıklar altında konu gözetilmeksizin sıralanmıştır.

Bu eserlerden sahabi ravilerin sıralaması alfabetik olanlara ne isim verilmektedir?

A) Sünen

B) Müsned

C) Mu'cem

D) Muvatta'

E) Musannef

16.

Mü'min olarak sahabeden herhangi biriyle görüşüp ondan ilim alan ve iman üzere ölen kimselere ne denir?

A) Ashab

B) Tâbiîn

C) Sahabi

D) Muhaddis

E) Tebeu't-tâbiîn